

Константиновъ, чорбаджия (кметъ) и Хаджи Цоню Недевъ. Представители и дарителъ отъ Плаково (между 1841—1868 г.) за Плаковски манастиръ „Св. Илия“ къмъ 1850 година Велю Радославовъ, Кръстю и Рашко по 100 гр., Цоню Недевъ 100 гр., Недю Кръстевъ 100 гр., Ив. Петковъ, Бончо и Кръстю по 50 гр.

Плаковската община е била силна: на манастира „Св. Илия“ еднаждъ внесла за направа на сградата 5500 гр. и други пътъ съ записъ 1120 гр.

Една смѣтка за манастира била завѣрена отъ плаковчани Нейко Колювъ и Стоянъ К. Недевски, които представлявали първенецъ и заможниятъ въ селото.

По характеръ, обаче, плаковчани се различаваха отъ мариинчани. Последните носеха отпечатъкъ на раи, наистина, привилегирани, но твърде мирни работници.

Въ Плаково вѣше другъ вѣтъръ. Тамъ имаше родове, които бѣха толкова независими, че не усѣщаха робство. Въ Плаково имаше и буйни, „хайдушки“ родове, борци за свобода. Имаше смѣли юнаци, които държаха връзка съ народните мжже, че „шетать“ по Балкана. Такъвъ е билъ, както видѣхме, първиятъ свещеникъ Нейко. Никога този човѣкъ не се подчинявалъ на турцитѣ. Ималъ якъ конь и можѣлъ винаги да убѣгва пуснитѣ, които му скроявали турци и врагове. Не по-малъкъ недоволникъ билъ и синъ му Колю. Ожененъ за Дона отъ рода на Куманитѣ, той се смѣталъ задълженъ да се противи и дори да се сражава съ всѣки противникъ.

Този родъ се славѣлъ съ голѣми подвизи противъ турци, даалии, крайове и делибашии.

Такива сѫ били родовете Кумановци, Долчинковци, Дочовци и др.

Жената на Колю, синътъ на свещеникъ Нейка, Дона Куманова, била пъргава и решителна. Яздѣла конь като опитенъ мжжъ и не се давала да биде играчка въ рѣцетѣ на пияните турци. Когато двама гаджали я хванали съ лоши намѣрения, тя сполучила съ хитростъ да ги убие въ стаята и да се отърве отъ позоръ. Нейниятъ братъ войводата Кумачъ билъ вардачъ въ Плаковския манастиръ и вземалъ участие въ Велчовата завѣра (1835 г.). Подгоненъ безмилостно, съпругътъ ѝ Колю избѣгалъ въ единъ Силистренски чифликъ и се главилъ ратай. Жена му останала сама и управлявава кръчма. Полицията търсила подъ дѣрво и камъкъ мжжа ѝ. Най-сетне билъ издиренъ въ Силистра и поискали отъ мѣстния бей-чифликъ да го изпрати въ Плаково. Беятъ билъ доволенъ отъ ратая си поради неговото безстрашие, та даль на Коля единъ конь да се вѣрне въ Плаково.

Въ селото царувалъ винаги буренъ животъ както между съседитѣ, така и между роднини и съперници. Чували сме